

Suiker in eigen hand (samenvatting)

Looptijd: januari 2015-december 2016

Waar gaat het project Suiker in eigen hand over?

Pharos ontwikkelt in nauwe samenwerking met laagopgeleide diabetespatiënten, woonachtig in achterstandswijken, die in de eerste lijn in behandeling zijn, een praktijkgericht, visueel ingericht, handboek ter bevordering van zelfmanagement. Diabetes en complicaties als gevolg van diabetes komen vaker voor onder deze groep mensen. Zelfmanagement is essentieel bij goede diabeteszorg, maar zelfmanagement is juist bij deze patiëntengroep een groot probleem. Huidige interventies gericht op deze groep zijn veelal kortdurend, eenmalig en bieden geen langdurige handvatten voor de patiënt. De zorgverleners van deze patiënten worden betrokken bij de ontwikkeling van het handboek en bij een voor hen te ontwikkelen handleiding en training gericht op het werken met het handboek. Deze onderdelen zijn generiek van opzet, maar de content van het handboek zal in dit project gevuld worden met de chronische aandoening diabetes.

In het handboek (bestaande uit drie onderdelen) worden patiënten op een beeldende manier meegenomen en wordt stap voor stap uitgelegd wat diabetes is, met welke verschillende zorgverleners ze te maken krijgen, wat ze daar kunnen verwachten en wat ze zelf kunnen en moeten doen. Het boek houdt rekening met het abstractieniveau van de patiënt en sluit aan op diens belevingswereld waarin de familie een belangrijk onderdeel is, met aandacht voor ervaringskennis, mogelijkheden, dilemma's, tips en eenvoudige invullijsten met pictogrammen. Zo krijgt de patiënt op zijn niveau handvatten om het heft in eigen hand te nemen. Doordat het boek in het bezit van de patiënt blijft, kan hij er te allen tijde mee aan de slag, zaken opnieuw opzoeken en herlezen of bekijken, zodat informatie beter zal beklijven. Voor meer steun en begrip wordt de patiënt gestimuleerd de familie bij het handboek te betrekken.

Voor de zorgverleners wordt een handleiding gemaakt zodat zij het handboek effectief kunnen inzetten bij het oppakken en vergroten van hun coachende rol. Middels een trainingsmodule coachende vaardigheden worden zorgverleners getraind in het werken met het handboek. De inhoud en het gebruik van het handboek wordt gemonitord bij en geëvalueerd met de laagopgeleide diabetespatiënten en zorgverleners.

Om bekendheid te geven aan en het gebruik van het handboek te stimuleren wordt er een implementatieplan gemaakt. Met inzet van de verschillende partners en professionals geven we de producten landelijke bekendheid en creëren we mogelijkheden voor brede borging in het veld.

Door te focussen op mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden dragen we bij aan het terugdringen van gezondheidsverschillen wat betreft complicaties van diabetes, versterking van de eigen regie van deze patiënten en het terugdringen van onnodig (huis)artsenbezoek.

Relevantie van het zelfmanagement handboek, de handleiding en de training

- Door te focussen op laagopgeleide patiënten (veelal woonachtig in achterstandswijken) dragen we bij aan het terugdringen van gezondheidsverschillen wat betreft complicaties van diabetes.
- Empowerment van de zorggebruiker: door aan te geven bij de patiënt welke ketenactoren relevant zijn in diabetes en welke vragen de patiënt de zorgverleners kan stellen, versterken we de positie van de patiënt.
- Voorkomen van complicaties als gevolg van diabetes.
- Verhogen van het vaardigheidsniveau om een gezondere levensstijl aan te nemen, zodat daarmee het medicijngebruik kan worden teruggedrongen.
- Terugdringen van onnodig bezoek aan huisartsen en specialisten, en de daarmee gepaard gaande kosten.
- De handleiding en training ondersteunen de zorgverlener diens coachende rol op een passende wijze op te pakken.

Doel van het project

- Ondersteuning van diabeteszelfmanagement onder laagopgeleiden (het betreft bijna 20% van alle type 2 diabetespatiënten in Nederland die ouder zijn dan 25 jaar) door middel van de verschillende onderdelen van het zelfmanagementhandboek. Hiermee verhogen we de kennis omtrent diabetes van de patiënt (deel 1: ziekte en lichaam), versterken we de eigen regie

(deel 2: disciplines uitgelegd) en verhogen we de vaardigheden van de patiënt (deel3: wat kan ik zelf doen).

- Bewustwording bij de familie van de laagopgeleide diabetespatiënt (dit zijn ruim 106.000 type 2 diabetespatiënten) over de impact van diabetes op het leven waardoor er meer steun en begrip bij de familie komt voor het aannemen van een gezondere leefstijl. Door de patiënt eigenaar te maken van het handboek kan hij deze kennis delen in de thuissituatie met zijn familie of dierbaren.
- Ondersteunen van communicatie-op-maat en ontwikkelen/ versterken van de coachende rol van de zorgverlener (vaak de praktijkondersteuner huisarts - PoH-er of diabetesverpleegkundige) in de gezondheidscentra in 227 achterstandswijken, door middel van de praktische handleiding bij het handboek en de training coachende vaardigheden voor zorgverleners.

Contactpersoon Pharos

Hester van Bommel

Projectleider

h.bommel@pharos.nl

030 2349800